

Teksts: Austris Kalmiņš
Foto: SIA «WMW»

Koka apšuvuma dēļi – uzticams un pārbaudīts materiāls

Neraugoties uz plašām jaunāko tehnoloģiju piedāvātajām iespējām, daudzi ēku apdarē joprojām priekšroku dod koka apšuvuma dēļiem. Tos var labi izmantot gan ārdarbiem, gan iekšdarbiem, tādēļ jāzina, kādi dēļi attiecīgiem darbiem paredzēti. Ir dažādi dēļu veidi, un pareizai izvēlei ir liela nozīme.

Apšuvuma dēļu izvēles iespējas

Galvenais veids, kas nosaka apšuvuma dēļu izmantošanu, ir kokmateriāls, no kā dēļis izgatavots. Proti, tās ir dažādas koku sugas, no kurām ražo zāģmateriālus. Taču arī no vienas koka sugas var iegūt dažādas kvalitātes materiālu. Pārsvārā apšuvuma dēļi tiek izgatavoti no masīva koka, tiek atlasīti arī bezzaru dēļi. Tos gan izmanto retāk, jo pēc tiem ir mazāks pieprasījums (ja neskaita no apses un melnalkšņa darinātos dēļus), un tie arī ir dārgāki. Iespējams iegādāties arī dēļus, kuru izgatavošanā izmantots materiāls, kas izgatavots no garumā un platumā līmētām bezzaru sagatavēm. Parasti šādus dēļus līmē no priekšdes. Tie parasti tiek izmantoti iekšdarbos, taču, ja materiāla līmēšanā izmantotas speciālas līmes, šādus dēļus var izmantot arī ārdarbos.

Pirtīm paredzētajiem dēļiem ir neliels, bet būtisks ierobežojums. Parasti pirtīs izmanto lapu koka apšuvuma dēļus, kuri karstuma ietekmē neizdala sveķus, darvas un miecvielas. Piemērotākie ir apse, alksnis, liepa. Skandināvijā pirts sienu apšūšanai ļoti bieži izmanto egli, pie mums tas nav pieņemts.

Skujkoku ārdarbiem izmanto tā dabīgo īpašību dēļ, jo koka sveķi darbojas kā dabīgs aizsardzības līdzeklis pret puššanu ārējās agresīvās vides ietekmē. Vairumam lapu koku šādas priekšrocības nav, tas arī nosaka no dažādiem kokiem darināto dēļu izmantošanas iespējas. Dažādo koku sugu dēļu izmantošanas iespējas palielina pareiza materiāla apdare.

Dēļi atšķiras arī pēc to vizuālās pievilcības, visu nosaka koka tekstūra. Nevar nepieminēt arī dēļu dārdzības atšķirības, jo šajā ziņā atšķirības